

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Meditationum evangelicarum volumen tripartitum

Creidius, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

Exegesis

[urn:nbn:de:bsz:31-122776](#)

I. *Litigatio.* N. Vid. infra Part. III.
II. *Placatio.* pag. 149. 150.

J. J.

E X E G E S I S.

INter superbos temper sunt jurgia, inquit Salomo Prov. 13. v. 10. quod comprobatur exemplo Apostolorum. Quia enim superbos alebant sub piscatorio pallio cogitationes, & quilibet primatum in regno Christi, quod sibi mundanum fore imaginabantur, aspirabat, ad contentiones tandem res delabitur. Nam facta est contentio inter eos, quis eorum videretur esse maximus, inquit Evangelista. Damnabilis certè litigatio, si spectes

I. Temporis impertinentiam. Nam ut patet ex præcedentibus, orta est Hierosolymis in cœnaculo eo ipso temporis momento, quo propter perceptæ S. S. Eucharistie Sacramentum, & instantem Christi passionem, de qua multis jam ipsis concessionatus erat, devotionem suam contestari debabant, vers. 19. 20. 21. 22.

Unde appetat

1. Diaboli hostilitas, qui eo tempore omnium maxime nobis infidiat, quando vel ad sacram cœnam nos præparamus, vel post præparationem, quod in votis habebamus, effectum dedimus. ut devotionem nostram impedit, vel in peccata quibus valdiximus, nos iterum præcipitet: Hoc est Diaboli studium, quo occupatur unicè, Job. 41. v. 13.

2. Hominum per veritas, qui spiritualia nimis somnolenter tractant, & in medio cursu deficiunt. O quām multi inveniuntur hodie, qui ab usu S. cœna statim revertuntur ad voluntarium peccatorum, & vel popinas visitant, vel in choreis decurritant,

vel blasphemias in Deum evomunt, & aliis peccatis se contaminant. Tales non sunt vere Christiani, sed ad fuses & canes qui forsunt pertinent, 2. Pet. 2. v. 22.

II. Personarum eminentiam. Nam Apostoli sunt, qui litigationem hanc incipiunt, & persequuntur, neglectâ admonitione, quam paulò ante de mutuo charitatis affectu Dominus instituerat.

Eandem cum Apostolis sortem experientur sancti ad unum omnes quamdiu hoc corpus peccati circumferunt, Rom. 7. v. 19. confer Job. 15. v. 14. 15. Psal. 143. v. 2. Psal. 32. v. 6. Matth. 6. v. 12.

Non igitur simus securi, sed in timore & tremore salutem nostram operemur, Philip. 2. v. 12. Lapsus majorum sit trevor minorum, inquit Augustinus. Interim hoc agamus, ut lapsu aliquo præoccupati per paupertatem statim resugamus, & carnis actiones per spiritum mortificemus, Rom. 8. v. 13. ne petulanter & ex proposito peccamus, talibus enim non relinquitur pro peccatis hostia, Ebr. 10. v. 26.

III. Contentionis vehementiam. Dicitur enim inter ipsos facta φιλορεια, unde sequitur, quod non simul citer verbis alternis singuli cause sua justitiam defendere conati sint, ut in placidis disputationibus fieri solet, sed intempestiva procul dubio æmulatio concertantium animos ita extimulavit, ut omnia concitatis clamoribus impleverint, & quilibet aliquam sibi prærogativam præ ceteris assignare & vindicare allaboraverit.

Ista contendendi de qualibet re nihil prurigo multos invaserit. Sed pugnat contra Christianissimum, vide 1. Cor. 13. v. 4. seq. Eph. 4. v. 2. Simus mansueti ad exemplum Christi, Matt. 11. v. 29. Abrahami & Loti,

Ddd 3

Gen.

Genes. 13. v. 8. sic multa peccata vitabimus,
Sir. 28. v. 10.

IV. *Materia pestilentiam.* Nam de primatu contendunt, quis Pontifex inter ipsos & ceterorum Dominus futurus esset. Unde videmus, quādū Satanus nobis incubuerit, dum Antichristus natus est. Hic Domino adhuc præsente tentat Apostolos, ut de primatu litigent, id quo pluries antehac ab ipso factum, Matth. 18. v. 1. 20. verf. 20. Ibi monstrum hoc conceptum est, de cuius libidine dominandi Daniel. cap. 12. vaticinatur. Consentit Paulus 2. Thess. 2. v. 7. ubi clarissimè ait: mysterium jam operatur iniquitatis, sicut fœtus in utero motu indicat, quod vitam acceperit. Similem motum vel potius exultationem hujus maledicti fœtus experita est Ecclesia Anno 196. Ubi vixit Episcopus Romanus omnes Asiaticas ob jejuniis & paschatis diversitatem anathemate percussit, sed causa principalis erat, quod ipsi præminentia fastigium, quod ambebat, concedere solebant. Succedit Constantini Imperatoris donatio, qui multas Basilicas extruxit, & munificentissime dedit, unde Episcopi & Ecclesie Doctores impinguati & incrassati relinquenter Deum factorem suum, & pro fatuo habuerunt pertram salutis suæ, Deut. 32. v. 15. quā occasione via ad Papatum quasi ita est, & Antichristus in lucem prodidit, eo tempore, quo vox audita est de cælo: Hodie venenum infusum est Ecclesia. Postea An. Christi 607. Bonifacius III. primatum, qui haec tenus in medio positus erat, Phoca Cæfaridicæ auctoritate sibi arrogavit, & Episcopus Oecumenicus sive universalis omnium Ecclesiarum appellari voluit. Ibi Antichristus virtutem atatem consecutus est, & superbiam, avaritiam & tyrannidem suam magnâ au-

daciâ continuavit, diu tempore Lutheriad senectam pervenit, quæ ipsa morbus est, & vires consumit, quas Jesuitæ quidem & alii fideles subditi in regno Antichristi variis adhibitis medicamentis restaurare tentant, sed frustrâ, quia tempus imminet, quo Christus ipsum interficiet spirito oris sui, 2. Thess. 2. vers. 8.

Elucescit autem ex hac contentione

1. *Apostolorum ignorantia*, quod non intelliguat conditionem regni Christi, in quo magis crux quam politicum regnum locum habet, Matth. 16. v. 24. Luc. 14. v. 27. Act. 14. v. 22. 2. Tim. 3. v. 12. Hoc Apostolis non arridebat, hinc quicquid Christus dicat, opinionem suam præceptam de regno terreno mordicus tenent, & omnia ipsius verba juxta imaginationes cerebri sui interpretantur. Ita nos omnes affecti sumus non cogitantes illud Ebr. 12. vers. 11. confer Jac. 5. v. 7. seqq.

2. *Apostolorum arrogantia*. Erant isti homines à piscatoria fece & arena selecti ad Apostolicâ dignitatis fastigium, nihil omnino eo statu non sunt contenti, sed cogitationibus suis altius evolant, & primatum ambiunt. Ita sub pertuso & sordido non unquam pallio ambitio latet. O teturrimum virtutum, in quo omnis perditio initum sumpsit, Tob. 4. v. 14. probant exempla lapsorum Angelorum, Protoplastorum, Corc, Data & Abiram, Absolonis, Hamanis & aliorum. Nolite ergo vos mei, aliquid facere per inanem gloriam, &c. Phil. 2. v. 3. 4. Deus enim resistit superbis, 1. Pet. 5. v. 5.

De Secundo.

Fuit Apostolorum litigatio, succedit à Christo instituta placatio, quæ tribus constat argumentis. Nam considerandam ipsis proponit

I. Re-